

Napfény Poszt

Az első nagyvárosi lakóbarát övezet lapja

TÖKLÁMPA-FESZTIVÁL KÜLÖNSZÁM

2010. SZEPTEMBER 30.

(x) Hirdetés

A NAGYVÁROSI JÓSZOMSZÉDOK MÁSODIK TÖKLÁMPA-FESZTIVÁLJA! 2010. OKTÓBER 9. SZOMBAT, DÉLUTÁN 4 ÓRA.

HELYSZÍN:

A 1098, BUDAPEST, NAPPÉNY UTCA 6. SZÁM PARKOLÓÖBLE.

Csak 200 db nagydobosi sütőtökünk van, ezért, ha van ideje,
jöjjön el a jövő hét bármelyik hétköznapján,
délután 4 és 6 óra között a Napfény utca 6. szám elé,
és foglaljon tököt a szombati fesztiválra.

Előregisztrációval: 1 tök + 1 töklámpa sablon + 1 gyertya: 900,- forint

A fesztivál napján: 1 tök + 1 töklámpa sablon + 1 gyertya: 1400,- forint

A fesztiválra feltétlenül hozzon magával egy kést, egy kanalat és öltözzön rétegesen.

Szombaton, amíg várjuk a gyertyagyújtást, forró teával és kávéval kínáljuk, megkóstolhatja a jószomszédok házi süteményeit, tenyérlenymatát adhatja a lakótelepi zászlóhoz, az irányítótáblán pedig megnézheti, milyen irányba induljon, ha a Niagara-vízeséshez igyekszik. Az újrahasznosított tárgyak kiállításán megbizonyosodhat arról, mennyire nagy kincs a hulladék, ha jó kezekbe kerül.

Nagyon várjuk jövő héten minden nap, 16 órától,
a *tökfoglalásra*, október 9-én, szombaton
délután 4 órakor pedig a Második Töklámpa-fesztiválra.

Üdvözetted! A Nagyvárosi Jószomszédok

A fesztiválról bővebben
a www.napfenyposzt.hu
oldalon olvashat.

KEDVES OLVASÓ!

Engem Keresztesi Juditnak hívnak, itt élek a József Attila-lakótelepen, és annak az újságnak a főszerkesztője vagyok, amelyet most a kezében tart. Lakásom légvonalban száz méterre fekszik munkahelyemtől, a Napfény Poszt szerkesztőségétől, ahová, maradjon ez köztünk ritkán járok be, az épületet inkább csak Napfény utcai dolgozószobám ablakából tartom szemmel.

Ezt az újságot 2007 őszén indítottam el, barátaimmal. Akkoriban szükségünk volt egy aktivista hírlevélre, amely egy szupermarket lánc és a helyi közösség között kipattant konfliktusról szállított információt a környékbelieknek. A helyi hírek és közösségi pletykák áramlása, végül többet hozott számunkra, mint egy sokakat gyöttrő probléma megoldását. Lehetővé tette, hogy megismerkedjünk az utcabeliekkal, jószomszédságot alakítsunk ki egy 45 lakásos társasházban, és barátságokat kössünk, olyanokat, amilyenekhez utoljára iskolaéveink alatt volt szerencsénk. A helyi hírek tehát nemcsak

kelendőek, de közelebb is hozzák az embereket egymáshoz. Ezért úgy döntöttük, hogy idén, a Napfény Poszt című újságot lakótelepi lappá léptetjük elő.

A mától havi rendszerességgel megjelenő újságban, a helyi politika és társasházi demokrácia pletykáiról, közéletéről, irodalomról, saját kézzel készített ajándékokról, műalkotásokról, filmekről, fiatalságról, egészségről és helyi közösségi eseményekről olvashat. Eleinte csak néhány oldalra nyomtatva, később, reméljük, bővebben is.

Ez a szám rögtön egy különkiadás, amelyet a Nagyvárosi Jószomszédok Második Töklámpa-fesztiváljának szenteltünk. Ebből a lapból megtudhatja, hogy a töklámpa-faragás korántsem amerikai találmány, hogy miért érdemes előre tőköt foglalnia az október 9-i, szombati fesztiválra, milyen, magyar gyomornak való sütőtök alapú ételek léteznek, és hogy milyen faragószerszámmal kell rendelkeznie egy résztvevőnek?

Keresztesi Judit

Elérhetőségeimet meghagyom a lap 4. oldalán látható impresszumban. Ha bármilyen kérdése lenne, vagy egyszerűen üzenetet szeretne küldeni nekem, a napfenyposzt@keresztesi.hu e-mailen, vagy a szerkesztőség levelezési címén, bármikor megtalál.

Üdvözlettel

Keresztesi Judit

A NAGYDOBOSI SÜTŐTÖK, A MAGYAR TOFU

A tofu, szójából készült, sajtyszerű termék, amely önmagában ízetlen, de jól átveszi fűszerek vagy más élelmiszerek zamatát. Ezért édes és sós ételek elkészítésére is alkalmas. A magyar sütőtök éppen ilyen, azzal a különbséggel, hogy ez a növény akkor is finom, ha nem teszünk vele mást mint szétaraboljuk, és alacsony hőmérsékleten, másfél óra alatt készre sütjük.

Sok ismerősöm van azonban, akiket bébiéveik során, szüleik egy életre kitömtek tökörpürével, ezért önkéntelen undor fogja el őket, valahányszor narancsszínű ételt látnak. Nekik mondom, hogy a kipróbált receptek alapján, amelyeket itt és a www.napfenyposzt.hu oldalon közzéteszek, magyar gyomornak való, gyermekkori sütőtök élményt feleltető torták, szószok és levesek készíthetők.

HOZZÁVALÓK:

*1 vöröshagyma, felkockázva,
2-3 gerezd fokhagyma, összetörve,
1,5 liter, füstölt húsból készült lé,
őrölt fehérbors,
só,
babérlevél,
negyed sütőtök meghámozva, felkockázva,
egy közepes lábas,
2-2,5 dl tejszín,
1 evőkanál keményítő vagy liszt,
füstölt sajt,
zsemle vagy szikkadt kenyér,
1-2 kanál olíva olaj.*

SÜTŐTÖK KRÉMLEVES

ELKÉSZÍTÉS:

A vöröshagymát, a fokhagymát, a felkockázott tököt ízlés szerint, sóval, borssal, babérlevéllel fűszerezve annyi füstölt lében tesszük fel főni, hogy a lé ellepje az alapanyagokat. Amikor a tök megpuhult, kivesszük a babérlevelet, a többi hozzávalót botmixerrel összetörjük. A tejszínt csomómentesen elkeverjük a keményítővel vagy a liszttel, és lassú tűz fölött besűrítjük a krémlevest.

Teflonserpenyőben olajat hevítünk, felkockázzuk a kenyeret, és megpirítjuk. A kockákat tálaláskor tesszük a tányérokba, a levest füstölt sajttal szórjuk meg.

AZ ÍREK MÉG AZT SEM TUDTÁK, HOGY LÉTEZIK SÜTŐTÖK A VILÁGON, AMIKOR SALAMON KIRÁLY TÖKEI MÁR JAVÁBAN RAGYOGTAK MAGYARORSZÁGON

VAN VILÁGHÍRŰ SÜTŐTÖKÜNK, VAN TÖKLÁMPÁS LEGENDÁNK, MIÉRT NE SZÓRAKOZTATHATNÁNK MAGUNKAT AZ EGYIK LÉTEZŐ LEGVICCESEBB KÖZÖSSÉGI ELFOGLALT-SÁGGAL, A TÖKLÁMPA FARAGÁSSAL?

Az írek, a XIX. század közepéig, tarlórépából faragták lámpásaikat.

Lehet, hogy a töklámpa nem az írek szabadalma, de az ír jógát biztos, hogy ők találták ki.

A zöldséglámpa-faragás, az 1700-as években jelent meg az ír népszokásokban, de a tarlórépa-lampionokat csak a XIX. század elején kezdték Jack Lámpásoknak (Jack o'lanternnek) nevezni Írországban. A legendában, amelyet a szóbeszéd a zöldségvájas köré kerített, egy alattomos kocsmatöltelek hírében álló ember, bizonyos Zsugori Jack kapta a főszerepet. Jack iszákosságától és kegyetlen tréfától sokat szenvedtek ismerősei, nem csoda hát, hogy hamar eljött érte az ördög. Mielőtt azonban sötét lelkét kilehelte volna, Jack megkérte a poklok urát, hogy teljesítse utolsó kívánságát, és hozzon le neki egy almát a közeli gyümölcsfa csúcsáról. Az ördög kötélnek állt, felmászott a fára, Jack, a tréfamester pedig komótosan keresztekkel tűzdelt a fa törzs köré, és rajzolt belőlük néhányat a fa kérgére is. A szorult helyzetbe került fenevad kelleetlenül beleegyezett abba, hogy ha a vallási szimbólumok eltűnnek végre, és ő lejöhet a fáról, nemcsak hogy életben hagyja Jacket, de ha egyszer az mégis meg találna halni, akkor sem engedi lelkét a pokol kapuján betérni.

Sok évvel azután, hogy üzletbe bonyolódott az ördöggel, Jack, a későbbi Halloween ünnep főhőse, elhunyt. De amikor bebocsátást kért a Mennyek országába, Szent Péter elébe tartotta bűneinek lajstromát, és ellentmondást nem tűrő hangon, Jacket a pokolba parancsolta. Az ördög, aki jelen monda tanúsága szerint szavatartó egyén, emlékezett Jackkel kötött megállapodására, és a gonosz lelket nem engedte belépni birodalmába. Jack tanácstalanul állt a pokol kapujában, ezért az ördög – mert nemcsak szavatartó, de minden bizonnal segítőkész polgár is – azt javasolta Jack sötét lelkének, hogy menjen vissza a földre, ahonnan érkezett. Továbbá, hogy ne kelljen sötétben tapogatóznia, dobott neki egy szikrát a pokol tüzéből, amit Jack, a nála lévő, félig megevett tarlórépába helyezett. Így lett Jackból, Lámpás Jack, akinek írek között bolyongó lelkét az élők úgy tarthatják távol maguktól, ha faragott zöldséglámpásokat helyeznek ki otthonuk ablakába.

Kevesen tudják, hogy az írek, az őszi betakarítások idején, eredetileg kerek zöldségekből, tarlórépából, krumpliból faragták lámpásaikat. Ezeket a lampion-alapanyagokat, az új világba érkező bevándorlók cserélték le az Amerikában honos sütőtökre. Arról is csak néhány forrás szól, hogy a faragott lámpások 1866-ig, nem is kapcsolódtak a késő őszi Halloween ünnephez.

Hosszú évszázadokon át, a töktermelés világhírű volt Magyarországon, és a mi népünk is tisztában volt azzal, mennyi tréfa rejlik egy zöldség kivilágításában.

A ránk maradt feljegyzésekből tudjuk, hogy az 1700-as évek végétől, a nagydobosi legények lámpásokat vájtak a rajtuk maradt sütőtökökből farsang idején, és ezekkel riogatták az utcán sétálókat. De koránt sem

a késői feudalizmus helyi vagány csávóitól származnak legrégebbi töklámpa emlékeink. A fénylik, mint Salamon töke mondás is a magyar töklámpások hagyományát hirdeti.

A legenda úgy tartja, hogy László király, Visegrád várának egyik tornyába záratta Salamont, és hogy meg ne szökjék, a torony bejáratát befalaztatta, ablakaira pedig marhahólyagot húzatott. A helyszínt éjjel-nappal figyeltette, és hogy az örök a legapróbb mozgást is észlelhessék, éjszakára minden irányból töklámpásokkal világíttatta be Salamon lakhelyét.

A valóságban, a Salamon torony csak a XIII. században épült, Salamon, valószínűleg a torony melletti Sibrik-domra épített, egykori római táborban raboskodott, amelyet a XI. században ispánsági várnak használtak.

E nagyszüleim nagyszüleinek nagyszülei által megénekelte történet ellenére, mi, magyarok, idegen szokásnak tekintjük az őszi töklámpa-faragást. Pedig véleményem szerint, ha Fösvény Jack és az ördög több ponton ingatag története feljogosíthatja az angolszászokat arra, hogy ősszel partit rendezzenek, és töklámpa-faragással szórakoztassák magukat, akkor mi, magyarok is vehetjük a bátorságot, és Salamon király tökeinek fényében, annyi lámpást faraghatunk az őszi közösségi mulatságokon, amennyi nekünk tetszik.

k.j.

MINI TÖKFŰRÉSZEK MÁRPEDIG LÉTEZNEK

Ha konyhakéssel dolgozik, nagy foga, nagy szeme, nagy szája lesz a töklámpának. Azonban ha szemöldököt, bibircsókot, ráncokat szeretne a tökfejre, komolyabb szerszám után kell néznie.

*A töklámpa-faragáshoz, részletes útmutatót,
a www.napfenyposzt.hu oldalon talál.*

Töklámpa-faragási tudományunk, alig több, mint egy éves múltra tekint vissza itt, a Napfény utcában. Tavaly, október 17-re esett a fesztivál napja, mi, ha jól emlékszem, október 10-én ejtettük életünk első bemetszését egy sütőtökön. A szórakozás első osztályú volt, lett két szeme, egy szája, és orra is a próbálampásoknak, de nem mondanám, hogy bármelyikünk tökfején az eszetlen örömnél bonyolultabb érzelmek tükröződtek volna.

Tavaly készült, késsel vágott tökfej.

Egy későbbi, mézeskalácsház építés közben átélt kétes baleset, és a zöldségek kivilágításában rejlő humor igénye vezetett oda, hogy Ildi barátnóm, szétnézett egy amerikai bolhapiacra, és rendelt egy mini fűrészekből, kirajzolópálcikákból, masszív műanyag kanálból álló, kifejezetten töklámpa-faragásra szánt szerszámkészletet. Mi, többiek, öntudatosan húztuk el szánkat az elébünk hordott, idegen országból való apró fűrészek láttán. Ugyan mit tudhatnak ezek az amerikai törpepengék, amire a mi méteres szabványaink, ne lennének képesek?

Nos, ez itt balra egy késsel vágott tökfej, amott jobbra pedig egy mini-fűrészrel elkészített darab látható. Mindkettőt ugyanaz a sutakezü jómagam alkotta. Annyit javasolnék csak, hogy ha valaki töklámpa-faragásra adja a fejét, fontolja meg egy ilyen mini fűrész beszerzését. Barbi húgom, ezekkel a szerszámokkal vájja hétfőtől, minden hétköznapon, délután 4 órától a fesztivál dekorációjául szolgáló tököket, a Napfény utca 6. szám előtt. Ha arra jár, konzultáljon vele feltétlenül.

jcross

PROGRAMOK NÉZELŐDŐKNEK ÉS GYERTYAGYÚJTÁSRA VÁRAKOZÓKNAK

Október 9-én, délután 4 órától, megrendezzük a Nagyvárosi Józsefszédok Második Töklámpa fesztiválját a Napfény utcában. A töklámpa-faragás után, a ház előtt, Józsefszédok Irányítóablakát avatunk. Így mindig tudják majd az arra járók, hogy hány kilométerre van a Nagy-korallzátony, a Sódomb, a Niagara-vízesés vagy a Föld középpontja a Napfény utca 6. számtól.

Akik már csak a gyertyagyújtásra várnak, biztosan szívesen kóstolják meg a Napfény utca 6. szám alatt lakók házi süteményeit, adják tenyérlenomatukat a helyben készülő Lakótelepi zászlóhoz, vagy szívesen nézik meg az újrahajszósított tárgyak kiállítását, ahol kiderül, mivé változtatható át egy régi bakelit lemez, vagy hogyan lehetséges a régi csizmánkat, mozaikkal kirakott virágcsereppé átértelmezni.

IMPRESSZUM

Napfény Poszt - **Kiadja:**
Keresztesi Produkciós Csoport
Felelős kiadó: Keresztesi Barbara
Főszerkesztő: Keresztesi Judit
Szerkesztőség címe:
1098 Budapest, Dési Huber u. 34.
E-mail: napfenyposzt@keresztesi.hu
Részt veszek, tehát vagyok.

Egy mini-fűrészrel elkészített minta.